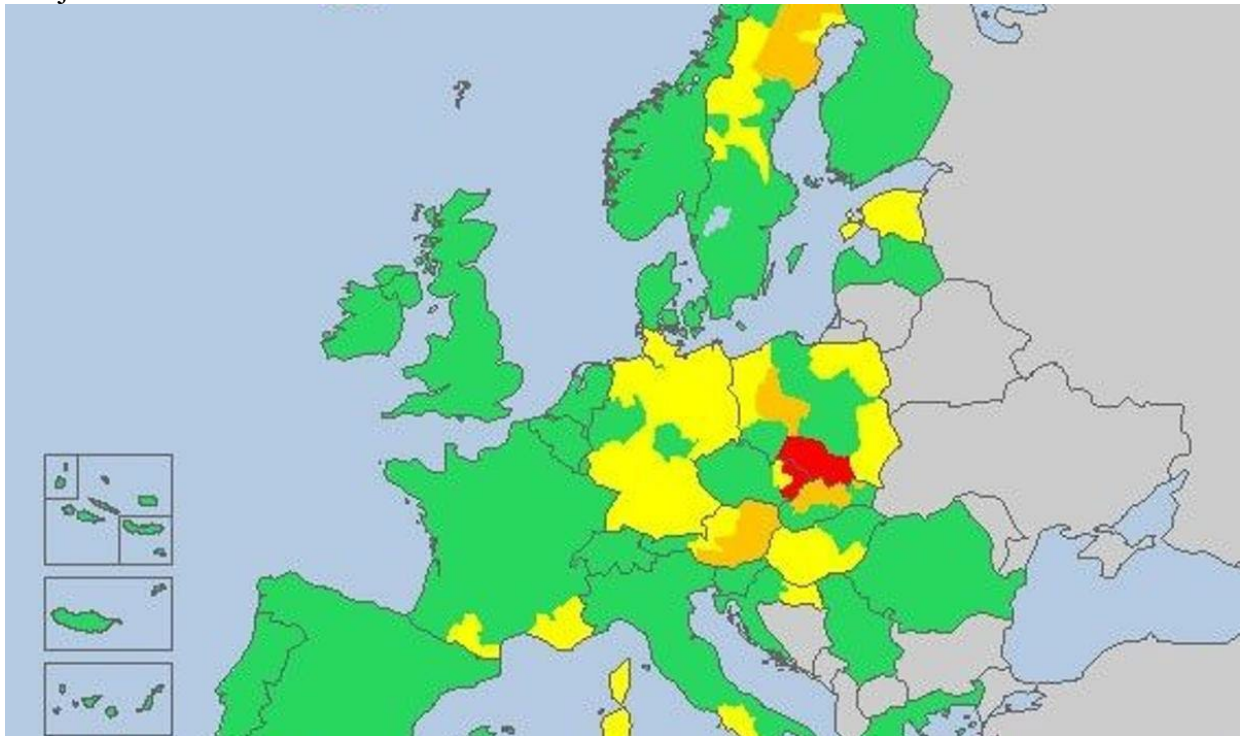

Visake pilk ilmaalarmikaardile, ja kohe on ilma kohta kõik selge

Ain Kallis

Alates aprillikuust saab Euroopa ohtlike ilmanähtuste kaardilt ka Eesti kohta andmeid lugeda: kas on oodata tugevat vihmasadu, äikesetormi, kuumalainet, kiilasjääd, metsapõlengut, üleujutust.

Ilmakaart

FOTO: ---

Kui 1998. aastal Sydney–Hobarti regatil jõudis finišisse 115 jahist vaid 44 (ülejäanud kas katkestasid või uppusid), heideti Austraalia ilmateenistusele ette, et telegrammid tormihoiatustega polnud kõigile purjetajaile arusaadavad.

Niisiis — hoiatavad märgid peavad olema lakoonilised, samas üldmõistetavad.

Hulk tingmärke

Sama lugu on ilmahoiatustega (peale tormi- on veel ju tornaado-, pakase- ning kas või tsunamihoiatused).

Sünoptilistel kaartidel on aga kümneid tingmärke, mis arusaadavad vaid spetsialistidele või ilmahuvilistele.

Kolm aastat tagasi loodi Internetis Euroopa avalike ilmateenistuste ametlike hoiatuste tarvis koduleht — www.meteoalarm.eu. Meie maailmajao kaardil võis saada selge ülevaate igasugu ohtlikest ilmanähtustest enamikus maades. Piinlik oli näha Eesti kohal halli laiku!

Aprillist oleme jõudnud ka selles vallas Euroopasse. Koos Läti, Horvaatia ja Serbiaga.

Mida too kaart siis näitab? Ühe pilguga saab selgeks, millised ohtlikud ilmanähtused esinevad 30 riigis. Seda nii 24 kui 48 tunni jooksul. Need nähtused on tugevad vihmad, äikesetormid, kuumalained, külmalained või kiilasjääd, metsapõlengud, laviinid ning üleujutused või ohtlikud lained rannikul.

Kui riik (või selle piirkond) on kaardil rohelist värvi, on seal ilma poolest rahulik aeg. Kollane tähistab ohtu, oranž ja eriti punane aga, et ohtuse on väga kõrge.

Viimast olukorda kirjeldatakse veebileheküljel järgmiselt: “Ilm on väga ohtlik. Prognoositud on erakordselt tugevaid ilmanähtusi. Tõenäolised on suured kahjustused ja avariid laiemas ulatuses, paljudel juhtudel koos ohuga elule ja tervisele. Hoiu end pidevalt kursis detailsete oodatavate meteoroloogiliste tingimuste ja riskidega. Järgi tingimusteta kõiki võimuesindajate käske ja soovitusi, ole valmis erakorralisteks meetmeteks.”

Kui klikkida riigi kohal, saab näha, millistes paikades millised ohud inimesi ees võivad oodata. Näiteks eile, 19. mail oli kõige hullem olukord Lõuna-Poolas, kus paduvihmade tagajärjel olid suured alad üle ujutatud (kaardil kolmes piirkonnas punane, ühes oranž värv). Rootsi põhjaosas hoiatati inimesi paduvihmade, Itaalias tormituulte ning äikese, Gibraltari kandis aga hullude lainete eest. Mitme päeva jooksul oli Eesti värvitud kollaseks — äikesehoiatused!

Et asja veelgi kergemaks ja arusaadavamaks teha, on teavet võimalik saada 27 keeles (eesti keeles lühendi EE alt). Paljud ilmateenistused annavad lisaks piltlikule hoiatusle ka ohte kirjeldavaid tekste. Poolas näiteks ennustati eilseks “tugevat vihma üle 30 mm 24 tunni jooksul, kohati isegi 100 mm. Võib esineda kahjustusi hoonetele, sildadele, teedele. Oht elule.”.

Visake pilk peale

Kogu selle süsteemi taga on EUMETNET, Euroopa riiklike ilmateenistuste koostöövõrgustik, otseselt haldajaks Austria meteoteenistus ZAMG.

Seega, kui on plaanis kuhugi sõita, visake pilk Internetti ilmaalarmi leheküljele, ja kohe on selge, mis ilma poolest kahe lähema päeva jooksul ees ootamas on. Edasi uurige juba pikemaid prognoose.

Täiuslik too netilehekülj siiski veel pole — tuhapilveohtu ei saa sealt näha.